

ANNALES
UNIVERSITATIS MARIAE CURIE-SKŁODOWSKA
LUBLIN—POLONIA

VOL. XXXVI, 25

SECTIO D

1981

Zakład Anatomii Prawidłowej Człowieka. Instytut Biologiczno-Morfologiczny. Akademia
Medyczna w Lublinie

Kierownik: doc. dr hab. n. med. Zygmunt Urbanowicz

Stanisław ZAŁUSKA

**Współzależność pomiędzy niektórymi elementami wewnętrznej budowy
nerwu promieniowego oraz wiekiem, wzrostem i ciężarem ciała**

Корреляция между некоторыми элементами внутривольного строения лучевого
нерва и возрастом, ростом и весом тела

The Correlation of some Elements of the Internal Structure of the Radial Nerve
with Age and Body Height and Weight

WSTĘP

W poprzednim doniesieniu (7) przedstawiono niektóre elementy wewnętrznej budowy nerwu promieniowego w przebiegu życia pozapłodowego człowieka. Wyniki jego badań wykorzystano w niniejszej pracy do ustalenia istnienia lub braku współzależności pomiędzy liczbą pęczków nerwu promieniowego, wielkością jego powierzchni, wielkością powierzchni tworzących go pęczków oraz powyższymi parametrami a wiekiem, wzrostem i ciężarem ciała zbadanych osób.

Materiał do pracy pochodził ze zwłok 60 mężczyzn i 60 kobiet w wieku od 1 dnia do 86 roku życia. Współzależność określano oddzielnie po stronie prawej i po stronie lewej ciała, zarówno u mężczyzn, jak i u kobiet, według zasad stosowanych przez M. Stelmasiaka (1), a wykorzystanych już w poprzednich badaniach i opisanych w niektórych z nich (2, 5).

BADANIA WŁASNE

Analiza wyników przedstawionych w poprzednim doniesieniu (7) pozwoliła na ustalenie istnienia całkowitej lub częściowej współzależności lub jej braku pomiędzy liczbą pęczków nerwu promieniowego, jego powierzchnią i powierzchnią tworzących go pęczków oraz między tymi elementami a wiekiem, wzrostem i ciężarem ciała badanych osób.

W większości przypadków nie stwierdzono istnienia współzależności pomiędzy liczbą pęczków nerwu promieniowego a wielkością jego powierzchni, wielkością powierzchni tworzących go pęczków oraz wiekiem, wzrostem i ciężarem ciała badanych osób. Nie obserwowano jej nieco częściej u kobiet niż u mężczyzn oraz po stronie lewej niż po prawej w całym materiale, natomiast u mężczyzn brak jej było również w większych odsetkach przypadków po stronie lewej, gdy u kobiet po stronie prawej (tab. 1).

Pomiędzy wielkością powierzchni poprzecznego przekroju nerwu promieniowego a: 1) wielkością powierzchni poprzecznego przekroju tworzących nerw pęczków stwierdzono istnienie współzależności całkowitej w 64,2%, częściowej — w 33,3%, a brak jej — w 2,5% przypadków; 2) wiekiem analogicznie — w 46,7, 47,5 i 5,8%; 3) wzrostem — w 55,0, 39,2 i 5,8%; 4) ciężarem ciała — w 52,1, 42,1 i 5,8% przypadków. Istnienie współzależności pomiędzy omawianymi parametrami obserwowano nieco częściej u mężczyzn niż u kobiet oraz podobnie często po obu stronach ciała (tab. 2).

Pomiędzy wielkością powierzchni poprzecznego przekroju pęczków tworzących nerw promieniowy a: 1) wiekiem obserwowano istnienie współzależności całkowitej w 49,2%, częściowej — w 47,5%, a brak jej — w 3,3% przypadków; 2) wzrostem analogicznie — w 50,4, 43,8 i 5,8%; 3) ciężarem ciała — w 50,4, 46,3 i 3,3% przypadków. Różnice dotyczące częstości występowania współzależności pomiędzy omawianymi wielkościami związane z płcią lub stroną ciała sięgały zazwyczaj kilku procent (tab. 3).

OMÓWIENIE WYNIKÓW BADAŃ

Przeprowadzone badania pozwoliły na ustalenie istnienia lub braku prostoliniowego związku pomiędzy niektórymi elementami wewnętrznej struktury nerwu promieniowego oraz między nimi a wiekiem, wzrostem i ciężarem ciała badanych osób.

Nie stwierdzono istnienia prostoliniowego związku pomiędzy liczbą pęczków nerwu promieniowego a wielkością powierzchni poprzecznego przekroju, zarówno całego nerwu, jak i tworzących go pęczków oraz wiekiem, wzrostem i ciężarem ciała badanych osób. Dane te są podobne do wyników uzyskanych w poprzednich badaniach, dotyczących tego zagadnienia, a wykonanych na nerwach splotu lędźwiowego oraz niektórych nerwach splotu ramiennego (2—10).

Dość ściśle prostolinijne związki zaobserwowano pomiędzy wielkością powierzchni poprzecznego przekroju nerwu promieniowego a wielkością

Tab. 1. Współzależność pomiędzy liczbą pęczków nerwu promieniowego a jego powierzchnią, powierzchnią tworzących go pęczków oraz wiekiem, wzrostem i ciężarem ciała
 Correlation of the number fascicles of radial nerve with its area, and the area of fascicles formed the nerve as well as age, body height and weight

Współzależność między liczbą pęczków a	Mężczyźni						Kobiety						Razem	
	P		L		P+L		P		L		P+L		L	
	%		%		%		%		%		%		%	
Powierzchnia nerwu	28,3		6,7		17,5		11,7		16,7		14,2		11,7	
całkowita	11,7		5,0		8,3		3,3		10,0		6,7		7,5	
częściowa	60,0		88,3		74,2		85,0		73,3		79,1		80,8	
brak														
Powierzchnia pęczków	23,3		6,7		15,0		11,7		11,7		11,7		9,2	
całkowita	13,3		5,0		9,2		3,3		10,0		6,7		7,5	
częściowa	63,4		88,3		75,8		85,0		78,3		81,6		83,3	
brak														
Wiek	21,7		8,3		15,0		6,7		11,7		9,2		10,0	
całkowita	15,0		3,3		9,2		3,3		3,3		3,3		3,3	
częściowa	63,3		88,4		75,8		90,0		85,0		87,5		86,7	
brak														
Wzrost	16,6		10,0		13,3		15,0		13,3		14,2		11,7	
całkowita	20,0		3,3		11,7		3,3		6,7		5,0		5,0	
częściowa	63,3		86,7		75,0		81,7		80,0		80,8		83,3	
brak														
Ciężarem ciała	23,3		8,3		15,8		5,0		8,3		6,7		8,3	
całkowita	13,3		3,3		8,3		6,7		6,7		6,7		5,0	
częściowa	63,4		88,4		75,9		88,3		85,0		86,6		86,7	
brak														

Objaśnienia: P — strona prawa, L — strona lewa, P+L — prawa+lewa.

Explanation: P — right side, L — left side, P+L — right+left.

Tab. 2. Współzależność pomiędzy powierzchnią nerwu promieniowego a powierzchnią jego pęczków oraz wiekiem, wzrostem i ciężarem ciała
 Correlation of the area of radial nerve with the area its fascicles and age, body height and weight

Współzależność między powierzchnią nerwu a	Mężczyźni					Kobiety					Razem		
	P	L	P+L	P	L	P	L	P+L	P	L	L	P+L	P+L
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Powierzchnia pęczków	70,0 30,0	63,3 36,7	66,7 33,3	68,3 30,0 1,7	55,0 36,7 8,3	61,7 33,3 5,0	69,2 30,0 0,8	59,2 36,6 4,2	64,2 33,3 2,5				
Wiek	43,3 53,3 3,3	50,0 50,0	46,7 51,6 1,7	51,7 43,3 5,0	41,7 43,3 15,0	46,7 43,3 10,0	47,5 48,3 4,2	45,8 46,7 7,5	46,7 47,5 5,8				
Wzrost	61,7 33,3 5,0	58,3 40,0 1,7	60,0 36,7 3,3	48,3 43,4 8,3	51,7 40,0 8,3	50,0 41,7 8,3	55,0 38,3 6,7	55,0 40,0 5,0	55,0 39,2 5,8				
Ciężarem ciała	55,0 41,7 3,3	58,3 41,7	56,6 41,7 1,7	50,0 45,0 5,0	45,0 40,0 15,0	47,5 42,5 10,0	52,5 43,3 4,2	51,7 40,8 7,5	52,1 42,1 5,8				

Objaśnienia patrz tab. 1 — For explanation see Table 1.

Tab. 3. Współzależność pomiędzy powierzchnią pęczków nerwu promieniowego a wiekiem, wzrostem i ciężarem ciała
Correlation of the area of fascicles of radial nerve with age, body height and weight

Correlation of the area of lobules of pancreas with age																		
Współzależność między powierzchnią pęczków a	Mężczyźni						Kobiety						Razem					
	P		L		P + L		P		L		P + L		P		L		P + L	
	%		%		%		%		%		%		%		%		%	
Wiekem	całkowita	46,7	48,3	47,5	51,7	50,0	50,8	49,2	49,2	49,2	49,2	49,2	49,2	49,2	49,2	49,2	49,2	49,2
	częściowa	50,0	51,7	50,8	45,0	43,3	44,2	47,5	47,5	47,5	44,2	47,5	47,5	47,5	47,5	47,5	47,5	47,5
	brak	3,3		1,7	3,3	6,7	5,0	3,3	3,3	3,3					3,3	3,3	3,3	3,3
Wzrostem	całkowita	48,3	53,3	50,8	51,7	48,3	50,0	50,0	50,8	50,8	50,0	50,8	50,0	50,4	50,4	50,4	50,4	50,4
	częściowa	46,7	45,0	45,9	38,3	45,0	41,7	42,5	45,0	45,0	41,7	42,5	43,8	43,8	43,8	43,8	43,8	43,8
	brak	5,0	1,7	3,3	10,0	6,7	8,3	7,5	6,7	8,3			7,5	4,2	5,8	5,8	5,8	5,8
Ciężarem ciała	całkowita	48,3	55,0	51,6	45,0	53,3	49,2	46,7	54,2	54,2	49,2	46,7	46,7	50,4	50,4	50,4	50,4	50,4
	częściowa	48,3	45,0	46,7	51,7	40,0	45,8	50,0	42,5	42,5	45,8	50,0	50,0	46,3	46,3	46,3	46,3	46,3
	brak	3,3		1,7	3,3	6,7	5,0	3,3	3,3	3,3			3,3	3,3	3,3	3,3	3,3	3,3

Objaśnienia patrz tab. 1 — For explanation see Table 1.

powierzchni poprzecznego przekroju tworzących go pęczków oraz między tymi wielkościami a wiekiem, wzrostem i ciężarem ciała badanych osób. Przemawia za tym występowanie w większości przypadków między tymi parametrami współzależności całkowitej lub częściowej. Brak jej obserwowano w nie więcej jak w 5,8% przypadków. Podobne wyniki uzyskano w badaniach przeprowadzonych w naszym zakładzie na innych nerwach obwodowych (2—10).

PIŚMIENNICTWO

1. Stelmasiak M.: Współzależność długości jądra ogoniastego do długości półkuli mózgu u człowieka. *Ann. Univ. M. Curie-Skłodowska, Sectio D* **20**, 21, 1965.
2. Urbanowicz Z.: Correlation between some Characteristics of the Internal Structure of the Genitofemoral Nerve, Age, Body Weight and Weight. *Folia Morphol. (Warszawa)*, **35**, 313, 1976.
3. Urbanowicz Z., Załuska S.: Correlation between some Characteristics of the Internal Structure of the Lateral Cutaneous Nerve of the Thigh and Age, Body Stature and Weight. *Folia Morphol. (Warszawa)*, **37**, 1, 1978.
4. Urbanowicz Z., Załuska S.: Correlation of some Characteristics of the Internal Structure of the Medial Cutaneous Nerve of the Forearm with Age and Body Height and Weight. *Folia Morphol. (Warszawa)* (w druku).
5. Załuska S.: Correlation of some Structural Characteristics of the Iliopinguinal Nerve with Age, Body Weight and Height. *Folia Morphol. (Warszawa)* **35**, 195, 1976.
6. Załuska S.: Correlation of some Elements of the Internal Structure of the Lateral Cutaneous Nerve of the Forearm with Age, Body Height and Weight. *Folia Morphol. (Warszawa)* (w druku).
7. Załuska S.: Pęczki nerwu promieniowego w przebiegu życia pozapłodowego człowieka. *Ann. Univ. M. Curie-Skłodowska, Lublin, Sectio D* **36**, 175, 1981.
8. Załuska S., Kiś G., Załuska E.: Wewnętrzna budowa nerwu zasłonowego. *Ann. Univ. M. Curie-Skłodowska, Lublin, Sectio D* **34**, 205, 1979.
9. Załuska S., Urbanowicz Z.: Współzależność między niektórymi cechami wewnętrznej budowy nerwu biodrowo-podbrzusznego oraz wiekiem, wzrostem i ciężarem ciała. *Ann. Univ. M. Curie-Skłodowska, Lublin, Sectio D* **32**, 115, 1977.
10. Załuska S. i wsp.: Correlation of some Characteristics of the Internal Structure of the Medial Cutaneous Nerve of the Arm with Age, and Body Height and Weight. *Folia Morphol. (Warszawa)* **38**, 375, 1979.

Otrzymano 10 VII 1980.

РЕЗЮМЕ

Корреляцию между некоторыми элементами внутривольного строения лучевого нерва, а также между ними а возрастом, ростом и весом тела исследовано билатерально на трупах 60 мужчин и 60 женщин.

Не констатировано существования корреляции между числом пучков лучевого нерва, а площадью нерва и площадью его пучков, а также возрастом, ростом и весом тела. Между площадью нерва, а площадью пучков, а также между ними а возрастом, ростом и весом тела существовала в большинстве случаев полная или частичная корреляция.

SUMMARY

The correlation between some of the elements of the internal structure of the radial nerve, as well as between the age, body height and weight was studied on material taken from both sides of the body of cadavers of 60 male and 60 female individuals.

The number of fascicles of the radial nerve show no correlation with the area of the nerve and with the area of its fascicles, as well as with age, height and weight of the body. Correlation between the area of the nerve and the area of the fascicles, as well as between the age, height and weight of the body was complete or partial in the majority of cases.

